

Instituto de Educación Superior Intercontinental da Empresa (Ieside)

Presentación do centro

Presentación do centro
Web

Guía do centro

Guía do centro

Localización

Localización dos campus
Web

Grao en Administración e Dirección de Empresas

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V55G020V01101	Economía: Microeconomía	1c	9
V55G020V01102	Empresa: Fundamentos de administración	1c	6
V55G020V01103	Historia: Historia económica	1c	6
V55G020V01104	Matemáticas: Matemáticas	1c	9
V55G020V01201	Economía: Economía española e mundial	2c	6
V55G020V01202	Empresa: Matemática das operacións financeiras	2c	6
V55G020V01203	Empresa: Xestión de empresas	2c	6
V55G020V01204	Estatística: Estatística	2c	6
V55G020V01205	Dereito mercantil	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Economía: Microeconomía				
Materia	Economía: Microeconomía			
Código	V55G020V01101			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento do IESIDE (Vigo)			
Coordinador/a	Maldonado Fernández, Gabriela			
Profesorado	Maldonado Fernández, Gabriela			
Correo-e	gabriela.maldonado@ieside.edu			
Web	http://www.ieside.edu			
Descrición xeral	O obxectivo xeral da materia é o de obter unha visión global da economía en xeral e da microeconomía en particular. Para iso, analizarase o funcionamento dos mercados e o comportamento dos axentes económicos que nel interveñen. En concreto, ofreceráselle ao estudantado unha perspectiva dos mercados e dos axentes desde o punto de vista do equilibrio parcial, tanto nun contexto de competencia perfecta como nun contexto de competencia imperfecta. Analizarase, tamén, o papel do Estado na formulación da política económica.			

Competencias	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B6	Habilidades de comunicación a través de Internet e, dominio de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
C2	Posuír e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial

Resultados de aprendizaxe			
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Lograr o manexo, por parte do estudantado, dos conceptos básicos da análise microeconómico, de modo que para abordar preguntas económicas sexan capaces de construír razoamentos económicos sinxelos que, mediante unha representación simplificada da realidade, permitan tratar adecuadamente o problema.	B1	C2	D1
	B2	C9	
	B5	C16	
	B6		
	B8		
	B10		
Desenvolver a capacidade para analizar os efectos dos cambios no medio económico sobre o comportamento dos axentes e a súa consecuente repercusión nos mercados.	B13		
	B1	C16	D1
	B2		
	B5		
	B6		
Espertar o interese do estudantado respecto á análise dos efectos das políticas microeconómicas, de modo que ante a aplicación dun novo instrumento de política económica sexan capaces de formar unha opinión fundamentada sobre a súa eficacia na consecución dos obxectivos para os cales se formulou.	B13		
	B1	C2	
	B2	C16	
	B5		
	B8		
	B10		

Ademais, fomentar o traballo en equipo e potenciar habilidades para expresar e defender de forma coherente argumentos en público.	B1 B2 B5 B6 B8	C16	D1
---	----------------------------	-----	----

Contidos

Tema	
I.- Introducción	Tema 1. Pensar como un economista: conceptos básicos. Escaseza. Economía. Racionalidade. Eficiencia e equidade. Custo de oportunidade. Análise marxinal. Modelos económicos. Microeconomía e macroeconomía. O mercado. Adam Smith e a man invisible. Tema 2. Funcionamento dos mercados: elementos básicos de oferta e demanda. A curva de oferta, a curva de demanda e desprazamentos. Equilibrio e mecanismo do mercado. A elasticidade. Os mercados e a competencia.
II. A conduta dos consumidores	Tema 3. Os gustos, o orzamento e a elección do consumidor. As cestas. Os gustos, a curva de indiferenza e a relación marxinal de substitución. A restrición orzamentaria e as variacións de prezos e renda. A elección. Da demanda individual á demanda de mercado.
III. A conduta da empresa	Tema 4. A produción: tecnoloxía e rendementos de escala. A función de produción. Produto medio e marxinal. Lei de rendementos marxinais decrecientes. Descrición dos rendementos de escala. Tema 5. Os custos de produción. Custo económico e custo contable. Custo de oportunidade. Custos irrecuperables. Custos fixos e variables. Da función de produción á curva de custo total. Custo fixo e variable. Custo medio e marxinal. O custo a longo prazo. Tema 6. Maximización de beneficios e oferta competitiva. Ingreso total e beneficio. Ingreso marxinal, custo marxinal e maximización de beneficios. Maximizan as empresas os beneficios? A curva de custo marxinal e a decisión de oferta da empresa competitiva. A decisión de pechar. A oferta individual e de mercado.
IV. O funcionamento dos mercados competitivos e o benestar	Tema 7. O mecanismo de mercado competitivo e a política económica. Oferta e demanda. Equilibrio. Eficiencia do equilibrio competitivo. Excedente do consumidor e do produtor. Intervención pública con controis de prezos (máximos e mínimos) e impostos. Efectos sobre o mecanismo de mercado e sobre o benestar.
V. Cando os mercados non funcionan	Tema 8. O poder de mercado. Monopolio natural e barreiras á entrada. Decisións de produción e prezos. O ingreso e a maximización dos beneficios. O custo do monopolio en termos de benestar. Oligopolio e competencia monopolística. Efectos sobre o benestar social. A actitude dos poderes públicos ante o exercicio do poder de mercado. Tema 9. Externalidades, bens públicos e información asimétrica. Externalidades e ineficiencia do mercado. Solucións privadas e políticas públicas. Bens públicos fronte a outros bens. O problema do parásito. A traxedia dos bens comunais. Os dereitos de propiedade.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Titoría en grupo	10	30	40
Resolución de problemas	20	30	50
Lección maxistral	45	45	90
Outras	0	13	13
Outras	0	32	32

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Titoría en grupo	As tutorías en grupo destinaranse á corrección dos exercicios previamente facilitados aos estudantes, así se optimizará o tempo, destinándose as sesións de tutorías á aclaración daquelas cuestións que presenten maiores dificultades para os estudantes.

Resolución de problemas	Realización de exercicios e traballos
Lección maxistral	As clases teóricas impartiranse nas 15 semanas do cuadrimestre. O profesor elaborará documentación específica para cada unha das sesións que os estudantes deberán ler antes de cada clase para asegurar un bo aproveitamento das sesións teóricas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Os estudantes poden utilizar o horario de tutorías para resolver de forma personalizada dúbidas acerca de cuestións teóricas ou prácticas.
Resolución de problemas	Os estudantes poden utilizar o horario de tutorías para resolver de forma personalizada dúbidas acerca de cuestións teóricas ou prácticas.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Resolución de problemas	Valorarase a entrega de follas de exercicios e outros traballos, así como a participación activa nas clases e tutorías. Tamén será avaliado o traballo sobre un libro recomendado	15	B1 B2 B5 B6 B8 B10 B13	C2 C9 C16	D1
Outras	Realizaranse polo menos 2 controis parciais, un ao finalizar a parte II e outro ao finalizar a parte III do temario. Estes controis incluírán unha batería de preguntas curtas e exercicios prácticos.	25	B1 B5 B13	C2 C9	D1
Outras	Ao final do semestre realizarase un exame de toda a materia, no que se valorarán los conocimientos teóricos e prácticos adquiridos ao longo do curso. A corrección do exame final é cega.	60	B1 B5 B13	C2 C9	D1

Outros comentarios sobre a Avaliación

A asistencia ás clases é un compoñente esencial da avaliación e, por tanto, é obrigatoria.

Todas as faltas serán tidas en conta para o cálculo das penalizacións, aínda que estas fosen xustificadas.

As penalizacións serán de aplicación en cada materia, en función dos seguintes baremos:

- A non asistencia a máis do 10% das horas lectivas, penalizarase cunha redución dun terzo na avaliación continua da materia.
- A non asistencia a máis do 20% das horas lectivas, penalizarase cunha redución de dous terzos na avaliación continua da materia.
- A non asistencia a máis do 30% das horas lectivas, penalizarase cun cero na avaliación continua da materia.

A nota obtida na avaliación continua (40% da nota final) manterase en todas as oportunidades de exame do ano académico 2017/2018.

Para os estudantes que se matriculen na convocatoria de Fin de Carreira (que teñen 24 ECTS pendentes de cursos anteriores, con materias cursadas pero non aprobadas) só se terá en conta a nota do exame.

A corrección dos exames finais será ☐cega.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2017/2018.

No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Mochón, Francisco, **Economía, Teoría y Política**, McGraw-Hill 6ª Edición,
 Blanco, J.M., **Economía. Teoría y Práctica**, McGraw-Hill 6ª Edición,
 Pindyck, R y Rubinfeld, D., **Microeconomía**, Prentice Hall, 8ª Edición,
 Mankiw, N.G., **Principios de Economía**, Thomson, 6ª Edición,

Franch Parella, Jordi, **Microeconomía**, Unión Editorial. 1ª Edición,
Kugman, P. & Wells R., **Microeconomía**, Reverte. 1ª Edición,
Goolsbee, A., Levitt, S. & Syverson C., **Microeconomía**, Reverte,

Recomendacións

Outros comentarios

Esta guía docente está redactada polo coordinador en castelán. En caso de existir diferenzas entre versións en idiomas distintos, a que prevalece é a que está en castelán.

MOI IMPORTANTE: a conta de correo do estudante de IESIDE ha de ser a que o estudante revise diariamente, dado que os avisos e comunicacións faranse a esta conta. Non se poderá alegar ignorancia ante calquera destes avisos e comunicacións.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Empresa: Fundamentos de administración				
Materia	Empresa: Fundamentos de administración			
Código	V55G020V01102			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento do IESIDE (Vigo)			
Coordinador/a	Pereira Otero, Begoña			
Profesorado	Pereira Otero, Begoña			
Correo-e	begona.pereira@ieside.edu			
Web	http://www.ieside.edu			
Descrición xeral	A materia persegue introducir a disciplina que vertebra o grao, prestando atención ás diferentes funcións da organización e facendo fincapé na súa aplicación ao ámbito empresarial.			

Competencias

Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Conseguir que o estudante distinga os principais conceptos relacionados coa contorna e as funcións directivas (planificación, organización, dirección e control) e vincúleos co funcionamento das empresas. Preténdese que sexan capaces de analizar todas as áreas das empresas e as relacións que se producen entre estas e a contorna.	B1 B2 B13	C1 C3 C5 C15 C16	D3 D5
Ser capaces de aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo.	B1 B2 B13	C1 C3 C5 C11	D3 D5
Que o estudante saiba reunir, analizar e interpretar fontes de información relevantes para emitir xuízos que inclúan a reflexión e defensa de argumentos, resolución de problemas e análises diversas sobre economía de empresa, temas relevantes de índole social, científica ou ética. Así mesmo identificará, citará e referenciará con corrección ditas fontes de información.	B1 B2 B13	C15 C16	D3 D5
Capacitar ao estudante para poder transmitir ideas, información, problemas e situacións, de forma obxectiva, sintética e comprensible, a un público tanto especializado como non especializado; con claridade, evitando as barreiras de comunicación e potenciando o traballo en equipo.	B1	C1 C3 C5	D5

Contidos

Tema
Pensamento administrativo: Escolas e enfoques relevantes.

Estrutura e dinámica da contorna. A organización como un sistema aberto e responsable
Toma de decisións e planificación.
Organización
Liderado, cultura e influencia no contexto global.
Control e seguimento.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	60	90
Resolución de problemas	14	14	28
Traballo tutelado	0	16	16
Presentacións/exposicións	4	4	8
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	4	4	8

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas; directrices do traballo, exercicios ou proxectos que ten que desenvolver o estudante.
Resolución de problemas	Resolución e presentación de exercicios, traballos, cuestións por parte do estudantado tanto de forma individual como en grupo; baixo a proposta, guía e supervisión do profesor.
Traballo tutelado	Realización de traballos fose da aula por parte do estudante en función das pautas que lles traslade o profesor, relacionados coa materia de estudo.
Presentacións/exposicións	Exposición e defensa dos traballos tutelados, realizados en grupo, ante todo o estudantado da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Os estudantes poden utilizar o horario de tutorías para resolver de forma personalizada dúbidas acerca de cuestións teóricas ou prácticas
Presentacións/exposicións	Os estudantes poden utilizar o horario de tutorías para resolver de forma personalizada dúbidas acerca de cuestións teóricas ou prácticas

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Resolución de problemas	Análise, resolución e presentación de exercicios, traballos, casos prácticos, probas de resposta curta por parte do estudante, de forma individual ou en grupo, baixo a proposta, guía e supervisión do profesor: 20% Control metade de cuatrimestre: 15%	35	B1 B2 B13	C1 C3 C5 C11 C15 C16	D3 D5
Traballo tutelado	Realización dun traballo que seguindo as pautas do profesor, realicen os estudantes en grupo, para profundar nalguna área específica da materia.	10	B1 B2	C1 C3 C5 C16	D3 D5
Presentacións/exposicións	Exposición dun traballo final descritivo dunha empresa. Valorarase a calidade da exposición e a resposta ás cuestións que expoñan o docente e os seus compañeiros. Trátase de presentar o traballo tutelado.	5	B2 B13	C1 C3 C5	
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Exame final de curso.	50	B13	C1 C3 C5 C11	

Outros comentarios sobre a Avaliación

O exame final de curso (50%) poderá facer media co resto de cualificacións e avaliacións obtidas sempre que nesta proba obtéñanse 3,5 puntos ou máis, sobre un total de 10.

A asistencia ás clases é un compoñente esencial da avaliación e, por tanto, é obrigatoria.

Todas as faltas serán tidas en conta para o cálculo das penalizacións, aínda que estas fosen xustificadas.

As penalizacións serán de aplicación en cada materia, en función dos seguintes baremos:

- A non asistencia a máis do 10% das horas lectivas, penalizarase cunha redución dun terzo na avaliación continua da materia.
- A non asistencia a máis do 20% das horas lectivas, penalizarase cunha redución de dous terzos na avaliación continua da materia.
- A non asistencia a máis do 30% das horas lectivas, penalizarase cun cero na avaliación continua da materia.

A nota obtida na avaliación continua (50% da nota final) manterase en todas as oportunidades de exame do ano académico 2017/18.

Para os estudantes que se matriculen na convocatoria de Fin de Carreira (que teñen 24 ECTS pendentes de cursos anteriores, con materias cursadas pero non aprobadas) só se terá en conta a nota do exame.

A corrección dos exames finais será ☐cega☐.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2017/2018.

No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Robbins, S. y De Cenzo, d., **Fundamentos de admisnistración**, Parson-Prentice Hall, 6ª ed.; méxico,

Robbins, S. y Coulter, **Administración**, Pearson Educación, 12ª ed. México,

Iborra, M. et al., **Fundamentos de Dirección de Empresas**, Thomson, 2ª ed.; Madrid,

Amaru, Antonio César, **Fundamentos de admisnistración**, Pearson Educación, México,

Hellriegel, D. et al., **Administración. Un enfoque basado en competencias.**, Thomson, 10ª ed.; México,

Piñeiro Garcia, Pilar; Arévalo tomé, Raquel; Caballero Fernández, Gloria y García-Pintos Escudero, **Introducción a Economía de la Empresa. Una visión teórico-práctico**, Delta publicaciones,

Koontz, Harold e Wihrich, Heinz, **Administración: Una perspectiva global**, 15ª Ed. McGraw-Hill,

Stoner, Freeman yGilbert, **Administración**, Prentice Hall, México,

Hitt, M., Ireland, R., Hoskisson, R., **Administración Estratégica: Competitividad y globalización: conceptos y casos**, International Thomson, 7ª Edición, México,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Empresa: Xestión de empresas/V55G020V01203

Dirección comercial I/V55G020V01403

Dirección de operacións/V55G020V01302

Dirección de recursos humanos/V55G020V01303

Dirección estratéxica/V55G020V01503

Outros comentarios

Esta guía docente esta redactada polo coordinador en castelán. En caso de existir diferenzas entre versións en idiomas distintos, a que prevalece é a que esta en castelán.

MOI IMPORTANTE: a conta de correo do estudante de IESIDE ha de ser a que o estudante revise diariamente, dado que os avisos e comunicacións faranse a esta conta. Non se poderá alegar ignorancia ante calquera destes avisos e comunicacións.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Historia: Historia económica				
Materia	Historia: Historia económica			
Código	V55G020V01103			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento do IESIDE (Vigo)			
Coordinador/a	Castejón Ruiz, Pablo			
Profesorado	Castejón Ruiz, Pablo			
Correo-e	pablo.castejon@ieside.edu			
Web	http://www.ieside.edu			
Descrición xeral	Esta materia pretende: Mostrar aos estudantes os cambios económicos, industriais e organizativos ao longo da historia, usando ferramentas teóricas e empíricas doutras ramas da economía e de ciencias sociais próximas. Analizar o desenvolvemento da economía internacional e as grandes fases do crecemento económico moderno. Observar e analizar os efectos de acontecementos cruciais. Investigar as implicacións dos cambios nas institucións económicas de carácter global [por exemplo, o patrón ouro, os bloques comerciais ou o FMI] e os efectos do cambio tecnolóxico no curto, medio e longo prazo.			

Competencias	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
C2	Posuír e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía
C4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe				
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Aprender e comprender o proceso de crecemento e desenvolvemento económico a longo prazo.	B1	C2	D1	
	B2	C4	D3	
	B5	C5	D4	
	B13	C6	D5	
		C16		
Coñecer e analizar o proceso de nacemento e transformación das principais institucións económicas ao longo do tempo.	B1	C2	D1	
	B2	C4	D3	
	B5	C5	D4	
	B13	C16	D5	
Distinguir os condicionantes e as forzas que impulsaron ou frearon o desenvolvemento económico a longo prazo.	B1	C2	D1	
	B2	C4	D3	
	B5	C5	D4	
	B13	C6		
		C16		

Identificar as fases do crecemento económico moderno e coñecer as bases do cambio económico a longo prazo.	B1 B2 B5 B13	C2 C4 C5 C16	D1 D3 D4 D5
Comprender os procesos de aparición, transformación e crise das formas de organización empresarial ao longo do tempo.	B1 B2 B5 B13	C2 C4 C5 C6 C16	D1 D3 D5

Contidos

Tema

Tema 1. Introducción á historia económica mundial	Historia económica e crecemento económico. Periodización e conceptos económicos básicos para a análise histórica. Visión panorámica da historia económica de occidente.
Tema 2. As economías europeas preindustriais.	As fluctuaciones seculares. Poboación, produción e distribución do produto agrario. Evolución do comercio e da manufactura.
Tema 3. A Revolución Industrial e a segunda revolución tecnolóxica.	Crecemento económico e marco institucional. O proceso de industrialización: factores de produción e innovacións. Revolución industrial e difusión da industrialización.
Tema 4. As relacións económicas internacionais no século XIX: a primeira Globalización.	O comercio internacional e a primeira globalización 1870-1913. O movemento internacional de factores. O sistema monetario internacional: o patrón ouro. A segunda revolución tecnolóxica.
Tema 5. A economía internacional no século XX.	Os problemas económicos do período de entreguerras (1919-1939). A economía internacional na época dourada do capitalismo (1945-1973). A crise e as modificacións da economía mundial. A segunda globalización (1973-2010).

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	0	30
Traballos de aula	15	45	60
Titoría en grupo	5	0	5
Outros	2	53	55

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Mediante esta metodoloxía, con apoio audiovisual, presentaranse de maneira sintética, secuencial e motivadora os aspectos craves dos contidos fundamentais da materia. As primeiras sesións estarán dedicadas a ofrecer unha visión panorámica da materia e os conceptos básicos de historia económica; as restantes sesións estarán destinadas a traballar temas monográficos do temario. A pesar de que o método destas sesións é fundamentalmente expositivo, sempre se promoverá a participación activa dos estudantes.
Traballos de aula	O traballo de aula é un momento para socializar, depurar e sintetizar os coñecementos adquiridos na preparación da sesión. Engloban actividades heteroxéneas, deseñadas de acordo a obxectivos e contidos diversos. Comprenden, entre outras: análise e/ou comentarios de series estatísticas, gráficos ou textos, resolución de exercicios, discusión de documentos históricos..., ou ben, a realización dun esquema, síntese ou mapa conceptual do material previamente distribuído. Todas estas tarefas realizaranse individualmente ou por equipos.
Titoría en grupo	As tutorías en grupo destínanse ao asesoramento, a aclaración de dúbidas, o seguimento das actividades da materia e a consolidación dos coñecementos e habilidades adquiridas.
Outros	Fundamentalmente, é o tempo dedicado polo estudante para o estudo e a preparación das súas intervencións e a súa actuación nos traballos de aula. No control e no exame se lle plantearán ao estudante preguntas de desenvolvemento sobre os contidos do temario e as actividades realizadas nos traballos na aula.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Traballos de aula	Os estudantes poden utilizar o horario de tutorías para resolver de forma personalizada dúbidas acerca de cuestións teóricas ou prácticas
Tutoría en grupo	Os estudantes poden utilizar o horario de tutorías para resolver de forma personalizada dúbidas acerca de cuestións teóricas ou prácticas

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Lección maxistral	Exame Final	50				
Traballos de aula	Avaliación da coherencia e calidade do traballo realizado no desenvolvemento dos exercicios propostos polo profesor: comentarios e análises de gráficos, series estatísticas, textos, esquemas, sínteses, mapas conceptuais...Valorarase a participación, a conduta cooperativa, os aspectos formais (redacción, sintaxe, ortografía...) e a expresión oral.	30	B1	C2	D1	
			B2	C4	D3	
			B5	C5	D4	
			B13	C6	D5	
				C16		
Outros	Preguntas de desenvolvemento sobre o temario e as actividades realizadas nos traballos de aula. As respostas terán que estar estruturadas e razoadas correctamente. Valorarase a redacción clara e comprensible. Realizarase un control a metade de cuadrimestre (cun peso do 20% do total da avaliación final).	20	B1	C2		
			B2	C4		
			B5	C5		
				C6		

Outros comentarios sobre a Avaliação

A asistencia ás clases é un compoñente esencial da avaliación e, por tanto, é obrigatoria.

Todas as faltas serán tidas en conta para o cálculo das penalizacións, aínda que estas fosen xustificadas.

As penalizacións serán de aplicación en cada materia, en función dos seguintes baremos:

- A non asistencia a máis do 10% das horas lectivas, penalizarase cunha redución dun terzo na avaliación continua da materia.
- A non asistencia a máis do 20% das horas lectivas, penalizarase cunha redución de dous terzos na avaliación continua da materia.
- A non asistencia a máis do 30% das horas lectivas, penalizarase cun cero na avaliación continua da materia.

A nota obtida na avaliación continua, que supón o 50% da avaliación total (un 30% corresponde aos traballos de aula e un 20% a un control realizado a metade de cuadrimestre), manterase en todas as oportunidades de exame do ano académico 2017/2018.

Para os estudantes que se matriculen na convocatoria de Fin de Carreira (que teñen 24 ECTS pendentes de cursos anteriores, con materias cursadas pero non aprobadas) só se terá en conta a nota do exame.

A corrección dos exames finais será "cega".

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2017/2018.

No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

CAMERON, R.; NEAL, L., **Historia económica mundial: desde el Paleolítico hasta el presente**, Alianza, 2005

CAMPS CURA, E., **Historia Económica Mundial. La Formación de la economía internacional (Siglos XVI - XX)**, McGraw Hill, 2013

COMÍN COMÍN, F., **Historia Económica Mundial. De los orígenes a la actualidad, 2011**, Alianza, 2011

COMÍN, F.; HERNANDEZ, M.; LLOPIS, E. (eds.), **Historia económica mundial: siglos X-XX**, Crítica, 2005

DE VRIES, J., **La revolución industrial. Consumo y economía doméstica desde 1650 hasta el presente**, Crítica, 2009

FELIU, G.; SUDRIÀ, C., **Introducción a la historia económica mundial**, Universidad de Valencia, 2013

GALBRAITH, J. K., **Historia de la economía**, Sexta, Ariel,

MADDISON, A., **La Economía mundial: una perspectiva milenaria**, Mundi-Prensa, 2002

PALAFIX, J.(Ed), **Los tiempos cambian. Historia de la economía**, Tirant Humanidades, 2014

TELLO, E. y GORDILLO, X. (coords.), **Guía práctica de historia económica mundial**, Universitat de Barcelona, 2005

Recomendacións

Outros comentarios

Aínda que non hai ningún requisito formal para o seguimento da materia é conveniente que o estudante teña:

1. Coñecementos básicos de xeografía e de historia contemporánea de Occidente (grandes procesos e feitos mais relevantes).
2. Manexo básico de follas de cálculo (ex. Excel) e procesadores de texto (ex. Word).
3. Certa experiencia na procura de información e bases de datos en Internet.

Esta Guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co estudante na materia e concíbese de forma flexible.

En consecuencia, pode requirir reaxustes ao longo do curso académico, promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir.

Así mesmo, achegarase ao estudantado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

Esta guía docente está redactada polo coordinador en castelán. En caso de existir diferenzas entre versións en idiomas distintos, a que prevalece é a que está en castelán.

MOI IMPORTANTE: a conta de correo do estudante de IESIDE ha de ser a que o estudante revise diariamente, dado que os avisos e comunicacións faranse a esta conta. Non se poderá alegar ignorancia ante calquera destes avisos e comunicacións.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Matemáticas: Matemáticas				
Materia	Matemáticas: Matemáticas			
Código	V55G020V01104			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento do IESIDE (Vigo)			
Coordinador/a	Gómez Vieites, Álvaro Manuel			
Profesorado	Gómez Vieites, Álvaro Manuel			
Correo-e	alvaro.gomez@ieside.edu			
Web	http://www.ieside.edu			
Descrición xeral	Esta materia pretende proporcionar ao estudante a linguaxe e as principais técnicas matemáticas necesarias para poder expor e analizar de forma rigorosa problemas económicos, en xeral, e aqueles propios do ámbito empresarial, en particular			

Competencias

Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B6	Habilidades de comunicación a través de Internet e, dominio de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
□ Ser capaz de formular modelos simples de relación das variables económicas baseados no manexo da álgebra lineal e do cálculo diferencial	B14	
□ Avaliar, utilizando técnicas matemáticas, as consecuencias das distintas alternativas de acción e seleccionar as máis idóneas	B1 B14	C7 C12
□ Ter habilidades para argumentar de modo rigoroso, coherente e intelixible, tanto na expresión oral como na escrita	B5 B6	

Contidos

Tema	
1. Funcións dunha variable real	Introdución. Gráficas. Continuidade. Teorema de Bolzano.
2. Cálculo diferencial de funcións dunha variable real.	O concepto de derivada. Interpretación económica. Crecemento. Cálculo de derivadas. Derivación de funcións compostas. Máximos e mínimos.
3. Integración.	Áreas baixo curvas. Teorema fundamental do cálculo integral. Derivación de integrais. Cálculo de primitivas.
4. Cálculo matricial.	Vectores. Matrices. Sistemas de ecuacións. Autovalores. Formas cuadráticas.
5. Derivadas Parciais.	Derivadas de funcións de varias variables. Derivadas parciais. Cálculo de derivadas parciais. Vector gradiente. Matriz jacobiana. Regra da cadea. Derivadas de orde superior. Matriz hessiana. Funcións homoxéneas.
6. Convexidade.	Conxuntos convexos. Funcións cóncavas e convexas. Propiedades.
7. Optimización sen restricións.	Condicións necesarias de primeiro e segunda orde para a existencia de extremos. Condicións suficientes.
8. Optimización con restricións de igualdade.	Introdución. Condición necesaria para a existencia de óptimos: Teorema dos multiplicadores de Lagrange. Condicións suficientes.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	23	62	85

Titoría en grupo	8	8	16
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	8	20	28
Lección maxistral	39	57	96

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O estudante debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados.
Titoría en grupo	Entrevistas que o estudantado mantén co profesorado para o asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O estudante debe realizar de forma autónoma a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado dos contidos sobre a disciplina obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto que ten que desenvolver o estudantado. A asistencia ás sesións maxistrais é obrigatoria.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado da disciplina para o asesoramento/aprendizaxe de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O estudante debe desenvolver as solucións idóneas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral. Exercicio exposto en clase.	10	B1 B5 B6 B14	C7 C12
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O estudante debe desenvolver de forma autónoma a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios. 2 exames prácticos, 15% cada uno, de la nota final.	30	B1 B5 B6 B14	C7 C12
Lección maxistral	Exame Final	60	B1 B14	C7 C12

Outros comentarios sobre a Avaliación

A asistencia ás clases é un compoñente esencial da avaliación e, por tanto, é obrigatoria.

Todas as faltas serán tidas en conta para o cálculo das penalizacións, aínda que estas fosen xustificadas.

As penalizacións serán de aplicación en cada materia, en función dos seguintes baremos:

- A non asistencia a máis do 10% das horas lectivas, penalizarase cunha redución dun terzo na avaliación continua da materia.
- A non asistencia a máis do 20% das horas lectivas, penalizarase cunha redución de dous terzos na avaliación continua da materia.
- A non asistencia a máis do 30% das horas lectivas, penalizarase cun cero na avaliación continua da materia.

A nota obtida na avaliación continua (40% da nota final) manterase en todas as oportunidades de exame do ano académico 2017-2018.

Para os estudantes que se matriculen na convocatoria de Fin de Carreira (que teñen 24 ECTS pendentes de cursos anteriores, con materias cursadas pero non aprobadas) só se terá en conta a nota do exame.

A corrección dos exames finais será [cega].

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2017-2018.

No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

APOSTOL, T.M., **Calculus. Volumen I**, Editorial Reverté, S.A., 1991

APOSTOL, T.M., **Calculus. Volumen II**, Editorial Reverté, S.A., 1992

Bibliografía Complementaria

ARMANDO GARCÍA, R y otros, **Matemáticas para Economía, Administración y Dirección de Empresas.**, Universitas, 2009

BALBAS DE LA CORTE, A., **Análisis Matemático para la Economía I: Cálculo Diferencial**, Paraninfo, 2005

BALBAS DE LA CORTE, A., **Análisis Matemático para la Economía II: Cálculo Integral y Sistemas Dinámicos**, Paraninfo, 2005

BARBOLLA, R. y SANZ, P., **Álgebra lineal y teoría de matrices**, Prentice Hall, 2000

BOJ DEL VAL, E., VAREA SOLER, J., **Matemática Empresarial. Un enfoque practico con Drive y Excel**, Delta Publicaciones Universitarias, S.L., 2005

CHIANG, ALPHA C., **Métodos fundamentales de economía matemática**, McGraw-Hill, 1987

CASTELEIRO, J.M., DEL SANTO, I., MARTÍNEZ, A., PANIAGUA, R. y RODRÍGUEZ, R.D., **Manual para la Matemática Universitaria. Análisis Matemático II**, ESIC Editorial, 1996

GARCÍA SESTAFE, J. y RODRÍGUEZ RUIZ, J., **Matemáticas para la Economía (Curso Práctico). Álgebra y Cálculo**, CERA, 1999

GETINO FERNÁNDEZ, J.; MARTÍN ORDOÑEZ, P. y GARCÍA GARROSA, A., **Fundamentos de Matemáticas: teoría y problemas**, Delta, 2007

LARSON, R.E., EDWARDS, B.H., FALVO, D.C. y ABELLANAS RAPUN, L., **Algebra Lineal**, 5, Pirámide, 2006

LAY, D.C., **Algebra lineal y sus aplicaciones**, 3, Prentice Hall México, 2007

LÓPEZ CACHERO, M. y VEGAS PÉREZ, A., **Curso básico de Matemáticas para la Economía y Dirección de Empresas I**, Pirámide, 2000

MUÑOS ALAMILLOS, A. y otros, **Problemas de Matemáticas para Economía, Administración y Dirección de Empresas**, CERA, 2007

PRIETO SÁEZ, E., **Curso teórico de álgebra lineal para economía y administración y dirección de empresas**, CERA, 2007

RODRIGUEZ RUIZ, J., **Matemáticas para Economía y Empresa**, 2, Ediciones Académicas, 2007

SYDSAETER, K. Y HAMMOND, P.J., **Matemáticas para el análisis económico**, Prentice Hall, 1996

YAMANE, T., **Matemáticas para economistas**, Ariel Economía, 1983

Recomendacións

Outros comentarios

Esta guía docente está redactada polo coordinador en castelán. En caso de existir diferenzas entre versións en idiomas distintos, a que prevalece é a que está en castelán.

MOI IMPORTANTE: a conta de correo do estudante de IESIDE ha de ser a que o estudante revise diariamente, dado que os avisos e comunicacións faranse a esta conta. Non se poderá alegar ignorancia ante calquera destes avisos e comunicacións.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Economía: Economía española e mundial				
Materia	Economía: Economía española e mundial			
Código	V55G020V01201			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento do IESIDE (Vigo)			
Coordinador/a	Fafián García, Blanca			
Profesorado	Fafián García, Blanca			
Correo-e	blanca.fafian@ieside.edu			
Web	http://www.ieside.edu			
Descrición xeral	Esta materia ten como obxectivo primordial proporcionar ó estudantado os coñecementos esenciais para comprender a realidade económica mundial e española, dende unha perspectiva académica, que compatibilice os coñecementos teóricos de base, coa aplicación práctica dos principais aspectos que permitan unha comprensión da realidade.			

Competencias

Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C2	Posuír e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Adquirir coñecementos básicos para entender o funcionamento da economía mundial e española		C2	
Acceder ás fontes estatísticas da Economía Mundial e de España e manexar a información proporcionada polas mesmas	B1	C16	
Sintetizar a información estatística en indicadores económicos relevantes	B1 B2 B5 B13 B14	C2 C16	
Consultar directamente as referencias bibliográficas		C16	
Elaborar e expoñer os resultados dos traballos que se lle encarguen, empregando nun nivel básico os programas informáticos de cálculo, e realizar gráficos e presentacións que permitan defendelos con coherencia	B1	C16	D1
Redactar e sintetizar os resultados anteriores	B1 B2 B5		
Someter a contraste e discusión as ideas expostas nas leccións maxistras	B2 B5 B8 B9 B13		D1 D5

Revisar con certa periodicidade a evolución dos resultados acadados	D1 D5
Realizar unha xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa para o traballo, tanto individual como empresarial	D1 D5
Posuír motivación pola calidade e mellora continua	D1 D5
Posuír habilidades de comunicación escrita e emisión de informes sobre situacións concretas	B5 B14

Contidos

Tema	
Introdución	Obxectivos básicos e as preguntas relevantes. Organización e método de traballo. Principais conceptos. Fontes estatísticas e bibliográficas.
Economía Mundial	Os factores de crecemento económico: estratexias e experiencias. Caracterización estrutural dos países desenvolvidos e países en vías de desenvolvemento. As teorías do subdesenvolvemento económico. Principais institucións e relacións económicas internacionais.
Economía Española	Crecemento económico e evolución da Economía Española. Etapas, factores de crecemento e cambio estrutural. Situación actual.
Actualidade da economía española e mundial	Temas de debate e actualidade da economía mundial e española.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	29	58	87
Traballos de aula	11	11	22
Traballo tutelado	8	16	24
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	6	8
Probas de resposta curta	2	7	9

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	En cada sesión o profesorado desenvolverá os contidos do Programa. O punto de partida serán as preguntas destacadas en cada tema tendo en consideración, ademais, os resultados e conclusións que se vaian acadando simultaneamente nos traballos propostos na aula.
Traballos de aula	O estudantado realizará exercicios, lecturas, pequenos traballos que o profesorado propoña relacionados co temario. Se trata de que aprenda a manexar, organizar, sintetizar e interpretar os principais conceptos e indicadores da economía. Realizarán presentacións ante os compañeiros para explicar, xustificar e comunicar as conclusións.
Traballo tutelado	En pequenos grupos e a proposta do profesorado, realizarán un traballo dun tema específico relacionado coa materia. Terán que poñer en práctica a búsqueda de fontes de información, síntese, redacción, conclusións, traballo en grupo e presentación ante os compañeiros do mesmo, respostando ás preguntas do profesorado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	O profesor guiará e supervisará toda a marcha da asignatura, así como a evolución de cada un dos estudantes. Solventará as dúbidas que poidan xurdir, realizará preguntas específicas, debates e coordinará o traballo a realizar.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Traballos de aula	Valorarase o resultado dos exercicios que o profesorado propoña relacionados co temario: procura de fontes de información relevantes, alternativas ás que achega o docente, a forma de organizar, sintetizar e presentar devanditos traballos. Terán que comunicarse con fluidez e con pensamento crítico e autocrítico. Tamén se avaliará a actitude persoal, motivación e implicación do estudantado.	15	B1 B2 B5 B8 B9 B14	C16	D1 D5

Traballo tutelado	Terán que organizarse e traballar en grupos para conseguir un resultado eficiente no desenvolvemento dun tema específico da materia. Redactarán un documento que recolla o principal do tema proposto, unhas conclusións e a bibliografía relevante. A consecución dunha capacidade de análise e síntese, procura de información relevante. A presentación en público e defensa das ideas recollidas no traballo, serán un punto importante na aprendizaxe do estudantado.	15	B1 B2 B5 B8 B9 B13	C16	D1 D5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Exame final da materia no que o estudantado debe demostrar que adquiriu os coñecementos e ser capaz de explicalos e relacionalos entre si, de forma coherente.	50	B1 B2 B5 B13	C2	D1 D5
Probas de resposta curta	Probas escritas no que o estudantado terá que responder de forma sintética ás preguntas relevantes dos temas do programa.	20	B1 B5 B13		D1 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

A asistencia ás clases é un compoñente esencial da avaliación e, por tanto, é obrigatoria.

Todas as faltas serán tidas en conta para o cálculo das penalizacións, aínda que estas fosen xustificadas.

As penalizacións serán de aplicación en cada materia, en función dos seguintes baremos:

- A non asistencia a máis do 10% das horas lectivas, penalizarase cunha redución dun terzo na avaliación continua da materia.
- A non asistencia a máis do 20% das horas lectivas, penalizarase cunha redución de dous terzos na avaliación continua da materia.
- A non asistencia a máis do 30% das horas lectivas, penalizarase cun cero na avaliación continua da materia.

A nota obtida na avaliación continua (50% da nota final) manterase en todas as oportunidades de exame do ano académico 2017/18.

Para os estudantes que se matriculen na convocatoria de Fin de Carreira (que teñen 24 ECTS pendentes de cursos anteriores, con materias cursadas pero non aprobadas) só se terá en conta a nota do exame.

A corrección dos exames finais será cega.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2017/2018.

No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

- García Delgado, J.L. y Myro, R., **Lecciones de economía española**, 12ª, Civitas, 2016
- Berzosa, C.; Bustelo, P. y de la Iglesia, J., **Estructura económica mundial**, 2ª, Síntesis, 2002
- Alonso Rodríguez, J.A., **Lecciones sobre economía mundial**, 7ª, Civitas, 2016
- Jordán Galduf, J.M., **Economía de la Unión Europea**, 7ª, Civitas, 2013
- Vallés Ferrer, J., **Economía española**, 2ª, Mc Graw Hill, 2009
- De Espínola, J.R., **Crecimiento y crisis de la economía española (1995-2009)**, 1ª, Universitas, 2010
- Hernández García, A., **Internacionalización y competitividad de la economía española: factores relevantes para la empresa**, 1ª, Pirámide, 2010
- Krugman, P.R.; Obstfeld, M. y Melitz, M.J., **Economía internacional: teoría y política**, 10ª, Pearson, 2016
- Martín Mayoral, F., **Manual de economía española: teoría y estructura**, 1ª, Pearson, 2009
- Martínez Chacón, E., **Economía española**, 2ª, Ariel, 2009
- Tamames, R. y Rueda, A., **Estructura económica de España**, 25ª, Alianza, 2008
- World Economic Outlook, FMI, <https://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2017/01/weodata/index.aspx>,
- Datos Banco Mundial, <http://datos.bancomundial.org>,
- Investigación Banco Mundial, <http://www.bancomundial.org/investigacion/>,
- OCDE, <http://www.oecd.org>,
- OMC, <http://www.wto.org/indexsp.htm>,
- Banco Central Europeo, <http://www.ecb.int/>,
- Banco de España, <http://www.bde.es/>,

INE, <http://www.ine.es/>,
Eurostat, <http://ec.europa.eu/eurostat/>,
MINECO, <http://www.mineco.gob.es/>,
CES, <http://www.ces.es/index.jsp>,
ICEX, <http://www.icex.es/>,
Caixa Bank Research, <http://www.caixabankresearch.com/>,
BBVA Research, <https://www.bbvarresearch.com/>,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Macroeconomía/V55G020V01404

Políticas económicas/V55G020V01405

Outros comentarios

Esta guía docente está redactada polo coordinador en castelán. En caso de existir diferenzas entre versións en idiomas distintos, a que prevalece é a que está en castelán.

MOI IMPORTANTE: a conta de correo do estudante de IESIDE ha de ser a que o estudante revise diariamente, dado que os avisos e comunicacións faranse a esta conta. Non se poderá alegar ignorancia ante calquera destes avisos e comunicacións.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Empresa: Matemática das operacións financeiras				
Materia	Empresa: Matemática das operacións financeiras			
Código	V55G020V01202			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento do IESIDE (Vigo)			
Coordinador/a	Gómez Nóvoa, Florinda			
Profesorado	Gómez Nóvoa, Florinda			
Correo-e	flor.gomez@ieside.edu			
Web	http://www.ieside.edu			
Descrición xeral	A materia Matemáticas das Operacións Financeiras introduce ao estudante na lóxica da valoración financeira, indispensable para a toma de decisións e a correcta interpretación da información no ámbito das finanzas e a contabilidade. Baixo o principio básico do valor do diñeiro no tempo, o estudante coñece, comprende e aplica a metodoloxía matemática-financeira á análise e avaliación das operacións financeiras máis frecuentemente contratadas nos mercados, prestando especial atención ao cálculo de custos e rendementos reais.			

Competencias

Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Empregar as ferramentas de valoración financeira máis apropiadas para a resolución dos problemas expostos	B1	C9 C12
Mostrar fluidez na resolución dos problemas financeiros básicos e interpretar adecuadamente os seus resultados.	B1	C12
Utilizar adecuadamente vocabulario e simboloxía matemático-financeira.	B1	C7
Xulgar a consistencia dos seus resultados	B2	
Resolver cuestións financeiras mediante o uso da folla de cálculo	B3	
Organizar de forma eficiente a aprendizaxe	B13	
Incorporar a retroalimentación personalizada para consolidar o seu proceso de aprendizaxe	B13	D3
Identificar o campo de aplicación xeral da matemática financeira		C7
Distinguir os aspectos esenciais das operacións financeiras		C7
Aplicar a lóxica da valoración financeira a novas operacións		C13
Manexar fontes de información económico-financeiras fiables e actualizadas		C16
Mostrar unha actitude respectuosa cos demais e consigo mesmo no seu proceso de aprendizaxe		D4
Realizar actividades que se propoñen de forma voluntaria para a súa autoevaluación		D5

Contidos

Tema	
------	--

Tema 1. Introducción: Lóxica da valoración financeira e Operación financeira	1.1 O valor do diñeiro no tempo 1.2 Capital financeiro 1.3 Lei financeira 1.4 Operación financeira
Tema 2. Operacións de capitalización	2.1 Leis financeiras de capitalización 2.2 Capitalización simple: concepto, formulación matemática e tipos de interese 2.3 Capitalización composta: concepto, formulación matemática e tipos de interese 2.4 Comparación entre capitalización simple e capitalización composta
Tema 3. Operacións de desconto	3.1 Leis financeiras de desconto 3.2 Desconto simple racional: concepto, formulación matemática e tipos de interese 3.3 Desconto simple comercial: concepto, tipoloxía, formulación matemática e tipos de interese (intereses anticipados e tarifa forfait)
Tema 4. Rendas financeiras	4.1 Concepto de renda 4.2 Elementos dunha renda financeira 4.3 Tipos de renda e clasificación: rendas constantes vs. rendas variables, rendas temporais vs. rendas perpetúas, rendas inmediatas vs. rendas diferidas 4.4 Valoración financeira de rendas: valor actual e valor final 4.5 Rendas financeiras equivalentes
Tema 5. Operacións financeiras de préstamos	5.1 Concepto de préstamo 5.2 Elementos dunha operación de préstamo 5.3 Tipos de préstamos e clasificación 5.4 Métodos de amortización: francés, italiano, americano e alemán
Tema 6. Operacións financeiras de constitución	6.1 Concepto 6.2 Tipos de operacións de constitución 6.3 Imposicións prepagables e pospagables
Tema 7. Custo e rendemento das operacións financeiras	7.1. Custo dunha operación de financiamento (TAE) 7.2. Rendemento dunha operación de investimento (TIR)

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	25	25	50
Resolución de problemas	20	20	40
Titoría en grupo	5	30	35
Outras	2	10	12
Probas de resposta curta	1	12	13

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición na aula por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices do traballo, exercicios ou proxectos que debe desenvolver o estudante.
Resolución de problemas	Proposta de exercicios na aula, como complemento das sesións maxistras, con resolución guiada polo docente, tras un previo debate de formulacións.
Titoría en grupo	Control titorial do proceso de aprendizaxe do estudante. Exposición e resolución de dúbidas en grupos reducidos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Entrevistas que o estudiantado mantén co profesorado da disciplina para o asesoramento/aprendizaxe de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Resolución de problemas	Entrevistas que o estudiantado mantén co profesorado da disciplina para o asesoramento/aprendizaxe de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Titoría en grupo	Entrevistas que o estudiantado mantén co profesorado da disciplina para o asesoramento/aprendizaxe de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Resolución de problemas	Proposta de exercicios na aula, como complemento das sesións maxistras, con resolución guiada polo docente, tras un previo debate de formulacións	10	B1 B2 B3	C7 C12 C13 C16	D4 D5
Outras	Exame final. Ao finalizar o semestre, realizarase un exame de toda a materia, no que se valorarán os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos.	70	B1 B2 B13	C7 C9 C12 C13	D3
Probas de resposta curta	Realizaranse, polo menos, 2 controis parciais ao longo do semestre. Estes controis incluírán preguntas curtas e exercicios prácticos.	20	B1 B2 B13	C7 C9 C12 C13	D3

Outros comentarios sobre a Avaliación

A asistencia ás clases é un compoñente esencial da avaliación e, por tanto, é obrigatoria.

Todas as faltas serán tidas en conta para o cálculo das penalizacións, aínda que estas fosen xustificadas.

As penalizacións serán de aplicación en cada materia, en función dos seguintes baremos:

- A non asistencia a máis do 10% das horas lectivas, penalizarase cunha redución dun terzo na avaliación continua da materia.
- A non asistencia a máis do 20% das horas lectivas, penalizarase cunha redución de dous terzos na avaliación continua da materia.
- A non asistencia a máis do 30% das horas lectivas, penalizarase cun cero na avaliación continua da materia.

A nota obtida na avaliación continua (30% da nota final) manterase en todas as oportunidades de exame do ano académico 2017/2018.

Para os estudantes que se matriculen na convocatoria de Fin de Carreira (que teñen 24 ECTS pendentes de cursos anteriores, con materias cursadas pero non aprobadas) só se terá en conta a nota do exame.

A corrección dos exames finais será ☐cega.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2017/2018.

No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

BONILLA MUSOLES, M. e IVARS ESCORTELL, A., **Matemáticas de las operaciones financieras: teoría y práctica**, Ediciones Paraninfo,

BRAVO MONROY, R., **Matemáticas financieras: teoría y ejercicios**, Editorial Centro de Estudios Ramón Areces,

DE PLABLO LÓPEZ, A., **Matemáticas de las operaciones financieras**, UNED,

DELGADO, C. y PALOMERO, J., **Gestión Financiera, Teoría y 800 ejercicios**, Ediciones Palomero Delgado,

IVORRA CASTILLO, C., **Matemáticas empresariales**, Universidad de Valencia,

VILLALOBOS, J.L., **Matemáticas financieras**, Pearson Educación,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Contabilidade financeira II/V55G020V01401

Decisións de investimento/V55G020V01402

Empresa: Contabilidade financeira I/V55G020V01301

Contabilidade e control de xestión/V55G020V01947

Decisións de financiamento/V55G020V01501

Mercados financeiros/V55G020V01909

Planificación financeira/V55G020V01702

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Matemáticas: Matemáticas/V55G020V01104

Outros comentarios

É aconsellable ter un bo dominio de ferramentas informáticas.

A asistencia ás clases presenciais (*sesion maxistral e *resolucion de problemas/exercicios) é obrigatoria.

Esta guía docente está redactada polo coordinador en castelán. En caso de existir diferenzas entre versións en idiomas distintos, a que prevalece é a que está en castelán.

MOI IMPORTANTE: a conta de correo do estudante de IESIDE ha de ser a que o estudante revise diariamente, dado que os avisos e comunicacións faranse a esta conta. Non se poderá alegar ignorancia ante calquera destes avisos e comunicacións.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Empresa: Xestión de empresas				
Materia	Empresa: Xestión de empresas			
Código	V55G020V01203			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento do IESIDE (Vigo)			
Coordinador/a	Pais Lima, Manuel			
Profesorado	Pais Lima, Manuel			
Correo-e	manuel.pais@ieside.edu			
Web	http://www.ieside.edu			
Descrición xeral	A materia busca un primeiro achegamento do estudante á realidade empresarial, e en concreto ao funcionamento da empresa como elemento básico do sistema económico. Para iso definírase o concepto de empresa, os seus obxectivos, funcionamento, estrutura, tarefas e operacións básicas que se realizan na mesma, e as claves que explican o fenómeno de creación de empresas. Farase especial fincapé na súa interacción coa contorna, nas claves para unha dirección eficaz. Por último, exporase a nivel introductorio o impacto das cuestións económico-financeiras.			

Competencias	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B7	Ler e comunicarse en inglés como lingua estranxeira
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B12	Desenvolver as habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C2	Posuír e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía
C3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
C10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas

D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Comprender a estrutura e o proceso empresarial, así como as diferentes funcións involucradas no mesmo	B12	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9	
Dispor dunha visión global da organización no contexto económico e do tipo de decisións específicas nos aspectos básicos da xestión empresarial		C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C9	
Buscar, identificar, filtrar e analizar datos relevantes que poden afectar ás distintas funcións da empresa para interpretar a súa importancia en termos de defender ou criticar distintas posturas ou medidas de actuación alternativas, tras unha correcta valoración de vantaxes e inconvenientes.	B2 B3 B4 B13 B14	C3 C6 C9 C10 C12	D1
Aplicar os procedementos de análises e coñecementos adquiridos á resolución de problemas/cuestións concretas, tanto a nivel estratéxico como operativo, e tanto a nivel de contorna como de diagnóstico interno da empresa	B1 B2 B14	C1 C3 C4 C5 C9 C10 C12 C15 C16	D1
Demostrar unha actitude proactiva e ter capacidade de expresarse correctamente para transmitir ideas e/ou comunicar de forma educada, comprensible e razoada a súa interpretación ou opinión, sobre determinadas cuestións relacionadas con distintos aspectos da xestión empresarial	B1 B2 B5 B7 B8 B9		D1 D2 D3 D4 D5

Contidos

Tema

A empresa no sistema económico: perspectiva externa e interna

A dirección comercial e mercadotecnia

A dirección de operacións

A dirección de recursos humanos

A dirección financeira

A dirección da innovación

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	36	66
Resolución de problemas	18	42	60
Outras	2	10	12
Outras	2	10	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Lección maxistral	Exposición dos contidos, ferramentas e metodoloxías básicas sobre cada un dos temas obxecto de estudo
Resolución de problemas	Resolución e presentación de exercicios/cuestiones/traballos por parte do alumnado tanto de forma individual como en grupo, baixo a proposta, guía e supervisión do profesorado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Entrevistas que o estudiantado mantén co profesorado da disciplina para o asesoramento/aprendizaxe de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Resolución de problemas	Resolución, de maneira individual ou en grupo, de cuestións expostas, orientadas e supervisadas polo profesorado da materia. Avaliarase a participación do estudiantado e a comprensión da materia	20	B1 B2 B3 B4 B5 B7 B8 B9 B13 B14	C5 C6 C7 C8 C9 C10 C12 C15 C16	D1 D2 D3 D4 D5
Outras	Proba intermedia escrita de avaliación de coñecementos	15		C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7	
Outras	Proba final escrita de avaliación de coñecementos.	65	B12	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C12	

Outros comentarios sobre a Avaliación

A asistencia ás clases é un compoñente esencial da avaliación e, por tanto, é obrigatoria.

Todas as faltas serán tidas en conta para o cálculo das penalizacións, aínda que estas fosen xustificadas.

As penalizacións serán de aplicación en cada materia, en función dos seguintes baremos:

- A non asistencia a máis do 10% das horas lectivas, penalizarase cunha redución dun terzo na avaliación continua da materia.
- A non asistencia a máis do 20% das horas lectivas, penalizarase cunha redución de dous terzos na avaliación continua da materia.
- A non asistencia a máis do 30% das horas lectivas, penalizarase cun cero na avaliación continua da materia.

A nota obtida na avaliación continua (35% da nota final) manterase en todas as oportunidades de exame do ano académico 2017/2018.

Para os estudantes que se matriculen na convocatoria de Fin de Carreira (que teñen 24 ECTS pendentes de cursos anteriores, con materias cursadas pero non aprobadas) só se terá en conta a nota do exame.

A corrección dos exames finais será ☐cega.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2017/2018.

No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

BUENO CAMPOS, EDUARDO, **Curso Básico de Economía de la Empresa: Un enfoque de organización**, 4ª edición, Pirámide, 2008

CHIAVENATO, I, **Introducción a la teoría general de la administración**, 7ª edición, McGraw Hill, 2005

PEREZ GOROSTEGUI, Y, **Introducción a la Economía de la Empresa**, Centro de Estudios Ramón Areces, 2002

GUTENBERG, Y, **Economía de la Empresa. Teoría y práctica de la gestión empresarial**, 6ª edición, Deusto, 2001

PEREZ GOROSTEGUI, Y, **Prácticas de administración de empresas**, Pirámide, 2008

SUAREZ SUAREZ, ANDRÉS, **Curso de Economía de la Empresa**, Pirámide, 2007

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Decisións de investimento/V55G020V01402

Dirección comercial I/V55G020V01403

Dirección de operacións/V55G020V01302

Dirección de recursos humanos/V55G020V01303

Decisións de financiamento/V55G020V01501

Outros comentarios

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co estudante na materia, e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pode requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios, ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Así mesmo, achegarase ós estudantes a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

Esta guía docente está redactada polo coordinador en castelán. En caso de existir diferenzas entre versións en idiomas distintos, a que prevalece é a que está en castelán.

MOI IMPORTANTE: a conta de correo do alumno de IESIDE ha de ser a que o estudante revise diariamente, dado que os avisos e comunicacións faranse a esta conta. Non se poderá alegar ignorancia ante calquera destes avisos e comunicacións.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Estatística: Estatística				
Materia	Estatística: Estatística			
Código	V55G020V01204			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento do IESIDE (Vigo)			
Coordinador/a	Caneda González, Anabel			
Profesorado	Caneda González, Anabel			
Correo-e	anabel.caneda@ieside.edu			
Web	http://www.ieside.edu			
Descrición xeral	Estatística é unha materia de carácter práctico na que ademais de estudar os conceptos básicos relacionados coa estatística descritiva, o cálculo de probabilidades e a inferencia estatística, introdúcese o uso do computador para o tratamento de datos.			

Competencias

Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
C10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Ser capaz de identificar os aspectos estatísticos dentro dun problema empírico e elaborar conclusións a partir da información existente aplicando os conceptos estudados na materia.	C7 C9
Coñecer, saber, aplicar e interpretar correctamente as técnicas descritivas e de cálculo de probabilidades e valorar o seu interese como ferramenta fundamental na análise de datos.	C10
Solucionar de maneira eficaz problemas e cuestións de cada un dos temas do programa utilizando os métodos cuantitativos adecuados.	C12
Coñecer a importancia da información e ser capaz de valorala e clasificala en cada ámbito de decisión. Saber aplicar e interpretar correctamente as técnicas descritivas básicas para a análise de variables unidimensionales e bidimensionales.	C12 C16
Introducir aos estudantes no manexo de paquetes informáticos relacionados coa Estatística. Desta maneira, favorecer unha actitude positiva cara ao cuantitativo, en xeral, e a estatística, en particular, así como o manexo informático.	
Fomentar a sensibilidade cara aos valores propios do pensamento científico, favorecendo as actitudes asociadas ao uso e desenvolvemento de métodos estatísticos, tales como: o cuestionamiento de ideas intuitivas, a análise crítica das afirmacións, a necesidade de verificación, a capacidade de análise e síntese ou a toma de decisións racionais.	B1 B2 B13 B14
Potenciar unha actitude de compromiso ético, incidindo no relativo á obtención de datos, á non manipulación de resultados, a non copiar dos estudos doutros ou a aproveitarse dos seus traballos.	D3 D4
Esperar o gusto polo uso da Estatística, véndoa como unha ferramenta que permite aprender máis sobre o propio campo de coñecemento e iniciarse na realización de investigacións propias.	D5

Contidos

Tema

TEMA 1. ESTATÍSTICA DESCRIPTIVA	1.1 Distribución de Frecuencias 1.2 Medidas de Posición, Forma e Dispersión 1.3 Representacións Gráficas 1.4 Números índice simples e complexos. Propiedades. IPC
TEMA 2. INTRODUCCIÓN AO CÁLCULO DE PROBABILIDADES	2.1 Conceptos básicos de cálculo de probabilidades 2.2 Probabilidades condicionadas e concepto de independencia
TEMA 3. VARIABLES ALEATORIAS	3.1 Definición de variable aleatoria e a súa función de distribución 3.2 Características dunha variable aleatoria 3.3 Principais distribucións 3.4 Aplicacións do Teorema Central do Límite
TEMA 4. CONCEPTOS E PRINCIPIOS METODOLÓXICOS DA INFERENCIA ESTATÍSTICA	4.1 Poboación, mostra e as súas características. Mostraxe aleatoria simple Distribucións asociadas á mostraxe en poboacións normais 4.2 Estimación puntual. Concepto de estimador e as súas propiedades 4.3 Estimación mediante intervalos de confianza en poboacións normais 4.4 Contrastes de hipóteses. Formulación das hipóteses. Contrastes clásicos en poboacións normais
TEMA 5. MANEXO DE PAQUETES ESTATÍSTICOS	5.1 Introducción ao uso do paquete estatístico 5.2 Análise descriptiva 5.3 Cálculo de probabilidades 5.4 Variables aleatorias e principais distribucións de probabilidade 5.5 Inferencia estatística

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	20	20	40
Resolución de problemas	20	20	40
Traballo tutelado	8	32	40
Titoría en grupo	4	16	20
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices do traballo, exercicios ou proxectos que debe desenvolver o estudante.
Resolución de problemas	Resolución de exercicios/cuestiones/traballo por parte do estudante en grupos reducidos, baixo a proposta, guía e supervisión do profesor; dese modo, identificará aquelas cuestións que lle resultan máis dificultosas e poderá dirimir as súas dúbidas na clase.
Traballo tutelado	Realización dun traballo proposto segundo as directrices do profesor, no que o estudante poderá aplicar os coñecementos adquiridos nesta materia.
Titoría en grupo	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Resolución de exercicios/cuestiones/traballo por parte do estudante en grupos reducidos, baixo a proposta, guía e supervisión do profesor; dese modo, identificará aquelas cuestións que lle resultan máis dificultosas e poderá dirimir as súas dúbidas na clase.
Traballo tutelado	Realización dun traballo proposto segundo as directrices do profesor, no que o estudante poderá aplicar os coñecementos adquiridos nesta materia.
Titoría en grupo	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Resolución de problemas	Probas curtas realizadas ao final de cada tema e que facilitarán o seguimento do alumno.	20	B3 B13 B14	C7 C9 C10 C12	D3 D4 D5

Traballo tutelado	Realización e exposición dun traballo proposto segundo as directrices do profesor. Avaliarase a comprensión da materia e a capacidade de transmisión de contidos.	20	B1 B2 B3 B14	C7 C9 C10 C16	D3 D4 D5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os estudantes deben dar resposta á actividade exposta, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia.	60	B1 B2 B3 B13 B14	C7 C9 C10 C12	D3 D4

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para superar a materia requírese obter unha puntuación mínima de 3 no exame final (puntuado sobre 10).

A asistencia ás clases é un compoñente esencial da avaliación e, por tanto, é obrigatoria. Todas as faltas serán tidas en conta para o cálculo das penalizacións, aínda que estas fosen xustificadas.

As penalizacións serán de aplicación en cada materia, en función dos seguintes baremos:

- A non asistencia a máis do 10% das horas lectivas, penalizarase cunha redución dun terzo na avaliación continua da materia.
- A non asistencia a máis do 20% das horas lectivas, penalizarase cunha redución de dous terzos na avaliación continua da materia.
- A non asistencia a máis do 30% das horas lectivas, penalizarase cun cero na avaliación continua da materia.

A nota obtida na avaliación continua (40% da nota final) manterase en todas as oportunidades de exame do ano académico 2017/2018.

Para os estudantes que se matriculen na convocatoria de Fin de Carreira (que teñen 24 ECTS pendentes de cursos anteriores, con materias cursadas pero non aprobadas) só se terá en conta a nota do exame.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2017/2018.

No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Canavos, G., **Probabilidad y Estadística. Aplicaciones y métodos**, 1ª ed., McGraw-Hill, 2003

Martín Pliego, F.J., **Introducción a la Estadística Económica y Empresarial: Teoría y Práctica**, 3ª ed., S.A. Ediciones Paraninfo, 2004

Newbold, P., Carlson, W. y Thorne B., **Estadística para administración y economía**, 8ª ed., Pearson Education, 2013

Bibliografía Complementaria

Moore, D.S., **Estadística aplicada básica**, 2ª ed., Editorial Antoni Bosch, 2005

Peña, D., **Fundamentos de Estadística**, 1ª ed., Alianza Editorial, 2008

Ruiz-Maya, L. y Martín-Pliego, J., **Fundamentos de Inferencia Estadística**, 3ª ed., S.A. Ediciones Paraninfo, 2005

Waller, D.L., **Statistics for Business**, 1ª ed., Elsevier, 2008

Webster, A.L., **Estadística Aplicada a los negocios y la economía**, 3ª ed., McGraw-Hill, 2000

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Econometría/V55G020V01304

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Matemáticas: Matemáticas/V55G020V01104

Outros comentarios

Esta guía docente está redactada polo coordinador en castelán. En caso de existir diferenzas entre versións en idiomas distintos, a que prevalece é a que está en castelán.

MOI IMPORTANTE: a conta de correo do estudante da IESIDE ha de ser a que o estudante revise diariamente, dado que os avisos e comunicacións faranse a esta conta. Non se poderá alegar ignorancia ante calquera destes avisos e comunicacións.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito mercantil				
Materia	Dereito mercantil			
Código	V55G020V01205			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento do IESIDE (Vigo)			
Coordinador/a	Cuadrado Ramos, José Daniel			
Profesorado	Cuadrado Ramos, José Daniel			
Correo-e	daniel.cuadrado@ieside.edu			
Web	http://www.ieside.edu			
Descrición xeral	Na materia examínase, desde un punto de vista xurídico, teórico e práctico, a figura do comerciante, agora empresario, tanto como persoa física ou individual como xurídica; a do consumidor; a do provedor; e en especial as normas que rexen a actuación de todos eles no mercado. Non só isto, senón tamén as actuacións deste mesmo respecto deles. Todo iso permitirá que o estudante e futuros directivos coñezan a forma xurídica da empresa, co funcionamento dos seus órganos e as súas relacións cos terceiros, e en especial, cos documentos que recollerán os seus acordos e decisións. De igual modo, apreciarase que o mercado é un espazo regulado por normas xurídicas, no que todos os operadores, xa mencionados, teñen unha serie de dereitos e obrigacións, esixibles en última instancia ante os tribunais. Por iso trátaranse especialmente os contratos mercantís, coas cautelas e garantías que convén ter en conta en cada un deles, e o manexo dos instrumentos de crédito e de pago no tráfico.			

Competencias	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe				
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Identificar aos suxeitos que teñen a consideración de empresario a fin de poder determinar quen é responsable, fronte a terceiras persoas, das actuacións que se realicen no mercado.	B10 B13 B14	C3 C4	D1 D3 D5	
Coñecer as particularidades e os trazos propios dos distintos tipos de sociedades mercantís, de tal maneira que se comprenda a figura do empresario social.	B1 B2 B10 B13 B14	C3 C4	D3	
Dominar a regulación xurídica sobre a actividade dos empresarios no mercado, de maneira que se poida comprender de forma básica o marco legal en que se desenvolve unha actividade empresarial.	B1 B2 B5 B10	C3 C4	D3 D5	

Determinar que norma xurídica é aplicable a cada caso concreto, para poder resolver da forma máis práctica posibles problemas formulados en relación coa actuación do empresario no mercado.	B1 B2 B10 B13 B14	C3 C4	D1 D2 D3 D4 D5
Resolver de forma razoada os problemas xurídicos expostos.	B1 B2 B5 B8 B10 B13	C3 C4	D1 D2 D3 D4 D5
Adquisición de habilidades de comunicación oral e escrita.	B1 B2 B5 B8 B9 B10 B14	C3 C4	D3 D5

Contidos

Tema

- 1.INTRODUCCIÓN Á NORMATIVA MERCANTIL
- 2.ESTATUTO XURÍDICO DO EMPRESARIO
- 3.PROPIEDAD INDUSTRIAL
- 4.DEREITO DE SOCIEDADES
- 5.NOCIÓN SOBRE CONTRATOS E TÍTULOS VALORES
- 6.CONCURSO DO EMPRESARIO

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Obradoiro	20	20	40
Presentacións/exposicións	4	10	14
Resolución de problemas	1	5	6
Titoría en grupo	1	4	5
Lección maxistral	25	0	25
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	0	10	10
Informes/memorias de prácticas externas ou prácticum	0	12	12
Outras	0	28	28
Probas de autoavaliación	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Obradoiro	O estudante ou grupos de estudantes deberán plasmar fisicamente os coñecementos e habilidades estudadas sobre temáticas concretas; para saber resolver e analizar a documentación que existe nas empresas e despachos dunha forma real. Relacionarse e coñecer con exercicios prácticos a documentación existente na actividade mercantil.
Presentacións/exposicións	O estudante ou un grupo de estudantes exporán ante o docente e un grupo de estudantes un tema dos contidos na materia, pero desenvolvido a partir da mesma e en base a unha empresa ou actividade de mercado real.
Resolución de problemas	O estudante deberá resolver, con información razoada e documentada, os problemas ou exercicios que se lle expoñan relacionados coa materia.
Titoría en grupo	O docente manterá entrevistas e reunións co estudante para asesoralo e guíalo no desenvolvemento dos seus traballos, estudos e prácticas.
Lección maxistral	Na clase maxistral, o profesor exporá e explicará os aspectos máis relevantes dos distintos temas que integran o programa da materia. O obxectivo é que estas clases constitúan unha base de coñecemento que deberá ser completada por outras vías, tales como a realización de casos prácticos, de actividades de seminario, de lecturas recomendadas, do estudo persoal, etc. □ para logo desenvolvelo na práctica.

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Titoría en grupo Entrevistas que o estudiantado mantén co profesorado da disciplina para o asesoramento/aprendizaxe de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Presentacións/exposicións	Valorarase a presentación escrita e oral de cada asunto. En especial terase en conta a capacidade de comunicación, exposición, manexo da linguaxe xurídica e claridade na manifestación dos contidos.	10	B1 B13	C3 C4	D1 D2 D3 D4
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Valorárase a presentación escrita de cada asunto. En especial terase en conta a claridade expositiva, manexo da linguaxe e fontes consultadas ou manexadas.	15	B1 B2 B5 B8 B9 B10 B14	C4	D2 D3 D4 D5
Outras	Ao final do semestre haberá un exame final cunha parte teórica e unha práctica. A parte teórica constará de 5 preguntas que valerán 1 punto cada unha das 3 primeiras e 2 puntos as dúas últimas (estas serán de relacionar todas ou parte das materias estudadas). Párea práctica consistirá en plasmar e resolver, a partir dun texto, un problema práctico consistente en cubrir unha letra de cambio, un cheque, un pagarei ou un contrato.	60	B1 B2 B5 B8 B9 B13	C3 C4	D1 D3 D4 D5
Probas de autoavaliación	Realizarase un exame parcial non liberatorio da materia que formará parte da avaliación Continua.	15	B1 B2 B14	C3 C4	D1

Outros comentarios sobre a Avaliación

A asistencia ás clases é un compoñente esencial da avaliación e, por tanto, é obrigatoria.

Todas as faltas serán tidas en conta para o cálculo das penalizacións, aínda que estas fosen xustificadas.

As penalizacións serán de aplicación en cada materia, en función dos seguintes baremos:

- A non asistencia a máis do 10% das horas lectivas, penalizarase cunha redución dun terzo na avaliación continua da materia.
- A non asistencia a máis do 20% das horas lectivas, penalizarase cunha redución de dous terzos na avaliación continua da materia.
- A non asistencia a máis do 30% das horas lectivas, penalizarase cun cero na avaliación continua da materia.

A nota obtida na avaliación continua (40% da nota final) manterase en todas as oportunidades de exame do ano académico 2017/2018.

Debido ao peso que terán os coñecementos reflectidos especialmente no exame final, dúas preguntas do mesmo cunha puntuación de "0" poden supor o suspenso da materia.

Para os estudantes que se matriculen na convocatoria de Fin de Carreira (que teñen 24 ECTS pendentes de cursos anteriores, con materias cursadas pero non aprobadas) só se terá en conta a nota do exame.

A corrección dos exames finais será ☐ cega.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2017/2018.

No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información**Bibliografía Básica****Bibliografía Complementaria**

Cuadrado Ramos, J.D., **Manual de Derecho Mercantil**, 1ª Edición, Starbook,

Recomendacións

Outros comentarios

Esta guía docente está redactada polo coordinador en castelán. En caso de existir diferenzas entre versións en idiomas distintos, a que prevalece é a que está en castelán.

MOI IMPORTANTE: a conta de correo do estudante de IESIDE ha de ser a que o estudante revise diariamente, dado que os avisos e comunicacións faranse a esta conta. Non se poderá alegar ignorancia ante calquera destes avisos e comunicacións.
